

museum oude gereedschappen

OOLD ARK

Nieuwsbrief 2014

Terugblik 2013

We beginnen deze Nieuwsbrief natuurlijk met ....

Museum Oold Ark in Makkinga heeft het keurmerk van een geregistreerd museum behaald.

Sinds 2008 stond museum Oold Ark met een voorlopige registratie ingeschreven in het Nederlands Museumregister.

Op 30 september 2013 kregen we het verlossende bericht dat we vanaf dat moment officieel staan geregistreerd in het Nederlands Museumregister.

Museumfederatie Fryslân schrijft op 17 oktober 2013 o.a. het volgende hierover op haar website:

“ Museum Oold Ark in Makkinga heeft het keurmerk van een geregistreerd museum behaald. Zij zijn daardoor ingeschreven als een officieel geregistreerd museum in het Nederlands Museumregister.

De afgelopen twee jaar heeft het museum hard gewerkt om dit keurmerk te behalen. Om dit keurmerk te behalen hebben zij in samenwerking met bestuur en vrijwilligers alle procedures beschreven, het beleid en de visie ontwikkelt. Zij zijn dan ook terecht trots op deze prestatie.

In de provincie Fryslân zijn ongeveer 38 musea geregistreerd. Het museum Oold Ark te Makkinga is echter het enige museum in Ooststellingwerf dat opgenomen is in het Museumregister.

Het doel van het keurmerk Nederlands Museumregister is het zichtbaar maken, bewaken en verbeteren van de kwaliteit van de Nederlandse musea en daarmee het verantwoorde beheer van het cultureel erfgoed. Musea die aan de basiseisen voldoen (zoals museumbeleid, financieel beheer, collectievorming, publieksbegeleiding en de deskundigheid van de medewerkers), ontvangen het predicaat geregistreerd museum en worden opgenomen in het Museumregister”.

Bezoekers

Was er in 2012 een lichte stijging van het aantal bezoekers, in 2013 was er helaas sprake van een kleine daling. We hopen dat de tendens zich ten goede keert en we u in de Nieuwsbrief van 2015 kunnen laten weten dat het aantal bezoekers in 2014 weer is toegenomen.

Het afgelopen jaar hebben er een aantal activiteiten plaatsgevonden waarvan we u deelgenoot willen maken.

Nieuwjaarsbijeenkomst

Op maandagmiddag 7 januari 2013 zijn we begonnen met de traditionele Nieuwjaarsbijeenkomst. Onder het genot van een hapje en drankje waren we met de vrijwilligers en bestuur in een ontspannen, gezellige sfeer bijeen. Veel vrijwilligers waren aanwezig en de koffiekamer "De Spil" was leuk bezet.

Cursus / workshop

Regelmatig worden door de Museum Federatie Fryslân cursussen en workshops georganiseerd.

In het voorjaar van 2013 hebben de vrijwilligers Marlies Bouma en Maup van Dijk de workshop "Mondeling Erfgoed" bezocht.

Eind november vorig jaar hebben Nicolette Hartong en Wiebe Koopmans deelgenomen aan de cursus "Vrijwilligersmanagement". Wiebe schrijft hierover o.a.: "Er zijn een aantal thema's ter sprake geweest, zoals: wie ben ik als organisatie; ontwikkelingen en trends; vinden en binden van vrijwilligers; vrijwilliger coördinator binnen een organisatie en waardering van vrijwilligers.

Ook het uitwisselen van ervaringen met bestuursleden van andere musea hebben we als prettig ervaren. Naar voren kwam dat musea die alleen met vrijwilligers werken het doorgaans (financieel) moeilijk hebben".

Al met al is de conclusie dat de deelnemers aan zowel de workshop als cursus deze deelname als zinvol hebben ervaren.

Algemeen

Elke maandagmiddag, soms vaker als dit nodig bleek, is er door een groep vrijwilligers hard gewerkt met het verrichten van allerlei werkzaamheden die bijdragen aan een verdere verfraaiing van het museum.

Een onderdeel van deze werkzaamheden is de "Foto en documentatie groep".

Pieter Bouma laat ons, als deelnemer van deze groep, weten dat hij in juli 2012 samen met Pieter Donker, Karst van de Kaap en Albert Westerveen begonnen is aan het fotoproject waarbij alle voorwerpen gefotografeerd en geregistreerd worden. Nu in het voorjaar van 2014 zijn we in de afrondende fase terecht gekomen. In de tussentijd zijn alle voorwerpen die het museum bezit, zowel tentoongesteld, als in depot, door de handen gegaan van deze groep. Van elk voorwerp is een foto gemaakt en soms zelfs meerdere.

Van vrijwel alle voorwerpen is ook een registratiekaart gemaakt, waarop de belangrijkste gegevens omtrent het voorwerp zijn genoteerd. Deze gegevenskaarten vormen de basisregistratie van het museum. Een belangrijke vereiste om beschouwd te worden als erkend museum. Deze registratiekaarten zijn digitaal opgeslagen en er is een koppeling gemaakt tussen de foto's en de kaarten. Hieronder een voorbeeld hoe dit er uit ziet.

"OLD ARK"
Makkinga
Museum voor handgereedschappen

Instellingsnummer: 1159

Bereep	Zuivelbereiding	Materiaal	Hout
Registratienummer	Vfd 2		
Trefwoord	Spatel	Datering	1940-1945
Titel	Spatel	Verworven door	Aankoop
Object beschrijving	Strijkspaan met glad blad en de vorm van een schep.	Verworven van	Mulder - Albert
Gebruiksomschrijving	Biedorbid om de broker in vet of koolmeel glad te strijken.	Datum verworven	1954 april 17
Toestand	Reisdelijk	Stedplaats ingekuld door	Museum (bouw)
		Opmerkingen	Cooper - Fisel
			Verpakking op de kaart

Navigatie

(registratiekaart)

Er zijn ongeveer 3900 voorwerpen op kaart gezet en er zijn ruim 4000 foto's gemaakt en gekoppeld aan de kaarten. Via de computer is de hele collectie nu te raadplegen.

De volgende stap waar we mee bezig zijn, is het toegankelijk maken van deze informatie voor de bezoekers van het museum. Er wordt momenteel gewerkt aan het samenstellen van geïllustreerde mappen per expositiehoek, waar in het kort het belangrijkste verhaal van de deel-

expositie wordt verteld. Achterin de map komt op lijsten een korte omschrijving van alle objecten uit de expositie. Die lijsten worden met behulp van de computer samengesteld en kunnen dan dienen als naslagwerk voor de bezoekers.

We zijn trots op hetgeen de vrijwilligers steeds weer tot stand weten te brengen door hun grote inzet en enthousiasme.

Wisseltentoonstelling in “De Spil”

Zaterdag 9 maart was het zover. De officiële opening van de tentoonstelling van schilderijen van kunstschilder en oud Makkingaster Aizo Betten in “De Spil”.

Hij gebruikt de techniek eitempera. Aizo maakt zelf de verf van ei, standolie en water plus wat jenever voor het behoud van kleur. Deze emulsie wordt vermengd met pigmenten om de juiste kleur te krijgen. Het is een oude techniek die al in de middeleeuwen werd gebruikt. Aizo is een veelzijdig kunstenaar. Hij schildert, decoreert, illustreert, maakt houtsneden, doet aan grafische vormgeving, aan digitaal tekenen en beeldhouwen. Hij maakt deel uit van de Groninger kunstkring De Ploeg.

Opvallend is dat er regelmatig bezoekers speciaal naar Makkinga kwamen om het werk van Aizo te bewonderen.

Museumweekend

Er was zaterdag 6 en zondag 7 april sprake van een gezellige drukte tijdens het museumweekend. Beide dagen was het museum en ook de molen gratis toegankelijk voor het publiek en veel bezoekers hebben gebruik gemaakt van deze mogelijkheid.

De slogan voor dit weekend was: “Levend museum”. Voor het geven van demonstraties waren onder andere een schoenmaker en klompenmaker aanwezig. Er werd stoofvlees en pruttelkoffie bereid op een petroleumstel.

Tijdens dit weekend werd ook voor het eerst de wisseltentoonstelling “Van Koningsroede tot meterwiel” getoond.

Nationale molendagen

Zaterdag 11 en zondag 12 mei 2013 waren de Nationale Molendagen. Deze dagen had het publiek wederom gratis toegang tot de molen en het museum.

Tijdens dit weekend was er voor de jeugd een springkussen en kon ze worden geschminkt. Ook kon ze samen met de molenaar broodbakken.

Er werden pannenkoeken gebakken en in “De Spil” werd koffie/thee geschonken met voor de liefhebber gebakken cake/koek van meel van de molen.

Vrijwilliger dag museum/molen:

Na een dergelijke dag in 2011 vonden beide besturen het tijd om wederom een samenzijn voor hun vrijwilligers te organiseren.

Zaterdag 8 juni 2013 werd er rond 16.00 uur gestart met een kopje koffie/thee.

Aansluitend gaven de beide voorzitters een korte uitleg over hun stichting.

Hierna konden de vrijwilligers in elkaars “keuken” kijken.

Ook werd er van de gelegenheid gebruik gemaakt om een calamiteitenoefening te houden.

Hierna was het tijd voor een hapje en drankje en de dag werd afgesloten met een (eenvoudig) warm buffet.

De conclusie: een geslaagde bijeenkomst.

Ambachtendag

De traditionele ambachtendag (3^e zaterdag in juli) was een groot succes. Veel bezoekers hebben zich kunnen vermaken met onder andere activiteiten als, boter karnen in een oude boterkarn, demonstratie landmeten, houtdraaien en oude houtverbindingen, eendenkorven vlechten, smeden met een veldsmidse (jeugd mocht zelf smeden), workshop met kraaltjes, paneel schilderen, oorlogspap maken/eten, stoelen matten, manden vlechten, kalligrafieren, sokken breien.

Voor de jeugd was er schminken en touwdraaien. Natuurlijk was de ijscoke

aanwezig en werden pannenkoeken en courgettesoep verkocht.

De dorps tuin Makkinga verkocht hun verse producten.

Energie coöperatie De Eendracht was aanwezig voor het geven van uitleg.

(vrijwilliger Donker aan het smeden tijdens de ambachtendag)

Friese molendag

Zaterdag 14 september 2013 was de Friese Molendag. Er was deze dag als thema gekozen voor "Hobby en plaatselijke kleine ondernemer".

Op het plein voor de molen en het museum was een dorpsmarkt gecreëerd, waar standhouders uit Makkinga en omgeving hun bedrijf of hobby presenteren. Evenals de molen was ook het museum deze dag gratis te bezichtigen. Wegens te weinig wind kwam de vliegerdemonstratie door een team uit Zevenaar niet uit de verf.

Midwinterfeest

Na het grote succes van 2012 werd er 14 december 2013 wederom een midwinterfeest georganiseerd.

Muziekvereniging Crescendo uit Makkinga verzorgde een optreden. Zangkoor Just4Fun bracht tijdens dit feest maar liefst driemaal een swingend optreden ten gehore.

Deze winterfair verliep in een gezellige sfeer.

Als we kijken naar vorenstaande, is 2013 een jaar geweest met een groot aantal geslaagde activiteiten. We zien daar met trots en voldoening op terug.

Geplande activiteiten 2014

Zoals eerder geschreven hopen we het komende seizoen een stijgend aantal bezoekers in het museum te mogen ontvangen.

Wisseltentoonstelling

Al een aantal jaren verzorgen we een wisseltentoonstelling, waarvoor een speciaal plateau beschikbaar is. Jan Veenstra schrijft over de wisseltentoonstelling met de naam

"Van Koningsroede tot Meterwiel"

het volgende: "De naam van de tentoonstelling die in 2013 is ingericht probeert de ontwikkeling op het gebied van meten en wegen in beeld te brengen. In het dagelijks leven staan wij niet stil bij de herkomst van de kilo of de meter. In 1820 werd in Nederland bij wet het metrieke stelsel ingevoerd en kwam er eenheid in ons systeem van meten en wegen. Tot die tijd kon elk plaatselijk gezag zijn eigen standaard hanteren.

Zo was de **Koningsroede** een oude Friese lengtemaat. De lengte was in 1813 officieel vastgesteld op 3,91278 meter. De standaard van deze maat is in 1564 door de stadhouder van de koning van Spanje

op het stadhuis te Leeuwarden gesteld. Landmeters moesten zich tot de Franse tijd met uitsluiting van alle andere van deze lengtemaat bedienen.

Het **Meterwiel** echter is een meer modern apparaat om een afstand in meters vast te stellen.

Tussen deze twee uitersten vind u in deze expositie allerhande meet- en weeg-instrumenten die in het verleden werden gebruikt. Bij een bezoek aan het museum ziet u dan ook diverse maten en gewichten, die in de loop van de tijd zijn gebruikt en weer zijn verdwenen.

Wie weet nog wat een dik kop is of een koffie loodje? Een mengel in Friesland was 0,98 liter, echter in de Stellingwerven was dat 0,86 liter.

Dit en nog veel meer komt u te weten over deze materie als u de wisseltentoonstelling komt bekijken”.

Veenstra schrijft dat deze tentoonstelling in 2013 is gerealiseerd. Het bestuur heeft na rijp beraad besloten tot handhaving van genoemde tentoonstelling.

Tramlijn Steenwijk - Oosterwolde

In het hoekje waar een paar jaar een vitrine heeft gehangen met attributen van de tandarts gaat verdwijnen.

Deze ruimte gaan we benutten om aandacht te geven aan de tram. Het is dit jaar precies honderd jaar geleden dat de tramlijn Steenwijk - Oosterwolde werd geopend. De tram deed ook Makkinga aan. Bij het toenmalige Hotel Schurer was een halte en Hoek Makkinga (Bûterheideveld) dankt zijn naam aan de tram. Op Bûterheideveld splitste de tram zich namelijk in twee gedeeltes. Er ging een gedeelte richting Oosterwolde en het andere gedeelte ging naar Gorredijk.

Museumweekend

Op zaterdag 5 en zondag 6 april 2014 zijn museum “Oold Ark” en korenmolen “De Weyert” in het kader van het museumweekend beide dagen geopend. Het publiek kan dan gratis alles komen bezichtigen.

Himmeldei

Vrijdag 11 en zaterdag 12 april 2014 gaan museum en molen gezamenlijk een grote schoonmaak organiseren. Zowel binnen als buiten zal dan alles grondig onderhanden worden genomen.

Oold Ark loopt hier gedeeltelijk op vooruit door haar expositieruimte (bovenverdieping) maandag 31 maart a.s. met een sopje te lijf te gaan, zodat het er voor het museumweekend weer netjes uitziet.

Nationale molendagen

Zaterdag 10 en zondag 11 mei 2014 zijn de jaarlijkse nationale molendagen.

Molen en museum zijn beide dagen geopend (gratis) voor het publiek.

Ambachtendag

De 3^e zaterdag (19 juli 2014) zal er weer een ambachtendag worden georganiseerd. Zodra het programma (aanbod van activiteiten) voor deze dag duidelijk is, zal dit naar buiten worden gebracht. De activiteitencommissie is reeds aan het werk om er wederom een leuke dag van te maken.

Friese molendag

Op zaterdag 13 september 2014 is het weer zover. De molen en museum zijn deze dag, (valt samen met de open monumentendag), gratis toegankelijk voor bezoekers.

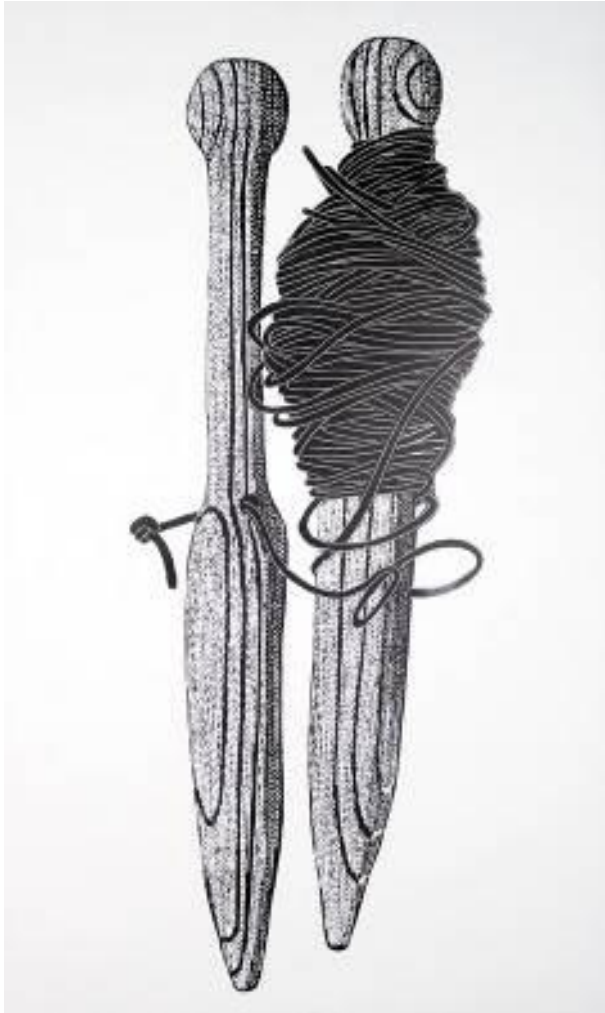
Externe kunstenaars/hobbyisten

Met ingang van zaterdag 29 maart 2014 exposeert H el ene Smit tot het najaar 2014 in “De Spil”.

H el ene is lid van de Vereniging van Noordelijke Hoogdrukkers (HOLT). Zij maakt zowel grafisch werk alsook schilderijen.

H el ene is een laatbloeiër, zij is afgestudeerd aan de kunstacademie

Minerva Groningen in 2005 na al een heel leven met allerlei werkzaamheden. H el ne woont en werkt in Makkinga, zij exposeert regelmatig bij verschillende gelegenheden, vaak in samenwerking met de kunstenaars van HOLT.

(pootstokjes – een werkstuk van H el ne)

Het werk van H el ne is elke zaterdag, tijdens openingsuren van museum/molen te bezichtigen.

Donateurs

Het aantal donateurs is nauwelijks aan schommeling onderhevig.

Voordelen van het donateurschap zijn, dat je tijdens openingsuren en op vertoon van je donateurkaart gratis toegang tot het museum en de molen hebt (m.u.v. eventuele buitenactiviteiten).

Ook de jaarlijkse nieuwsbrief valt bij de donateur gratis in de brievenbus.

De kosten van het donateurschap bedragen minimaal   10,00 per jaar (een hoger bedrag mag uiteraard ook).

Vrijwilligers

Als stichtingsbestuur zijn we erg blij met en trots op de groep van bijna veertig vrijwilligers. Zij zetten zich met hart en ziel in voor het museum.

Nieuwsbulletin

Om de vrijwilligers zo nu en dan bij te praten verschijnt er incidenteel een nieuwsbulletin om ze op de hoogte te houden van het wel en wee binnen de stichting.

Handboek

Naast beschrijving van de gereedschappen is het handboek ook belangrijk voor een aantal andere gegevens die we daaraan toevoegen, zoals het veiligheids- en calamiteitenplan, het beleid met betrekking tot het aannemen van gereedschap, het schoonmaken en houden van de accommodatie, etc.

Er wordt nog gewerkt aan vervolmaking van dit handboek.

“Vrienden van Oold Ark”

Voor een geringe jaarlijkse bijdrage (minimaal   100,00) kunt u al toetreden tot deze Vrienden. Heeft u belangstelling om deel uit te maken van de “Vrienden van Oold Ark” neem dan contact op met een van de bestuursleden. We vertellen u graag over de tegenprestaties van het museum.

Deze groep Vrienden van ..... is voor ons zeer belangrijk. Wij zijn een stichting die geen subsidie ontvangt en laagdrempelig probeert te blijven. Daartegenover worden we geconfronteerd met steeds stijgende kosten (bijv. energie).

Onderstaand (nieuw) bord, met daarop de namen van de vrienden, hangt in het

museum. U kunt daar eventueel aan worden toegevoegd. Ook staan deze vrienden vermeld op onze website.

ANBI

Museum "Oold Ark" is door de belastingdienst aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling.

Het gaat hierbij om de volgende voordelen:

- Particulieren kunnen een giftenaftrek krijgen voor de inkomstenbelasting als zij giften doen aan "Oold Ark".
- Dat geldt ook voor bedrijven voor de vennootschapsbelasting.
- "Oold Ark" kan een vrijstelling van schenkingsrecht krijgen voor schenkingen en erfenissen die zij ontvangt.

Sinds 1 januari 2014 heeft de belastingdienst voor ons als stichting een aantal zaken veranderd. We zijn met ingang van genoemde datum verplicht een

aantal zaken te publiceren op onze website. (zie hiervoor onze site en klik op ANBI).

Voor informatie over hoe u een eventuele schenking of nalatenschap ten gunste van Oold Ark kunt regelen verwijzen we u naar de internetsite: www.belastingdienst.nl

Ook geeft het stichtingsbestuur, indien gewenst, graag de nodige informatie betreffende deze materie. (zie ook onze site).

Fotoreportage

Wij stellen onze locatie samen met korenmolen "De Weyert" beschikbaar voor fotoreportages. Beide locaties zijn hier uitermate geschikt voor. U kunt hierbij denken aan bijvoorbeeld een huwelijksreportage of een jubileum. Ook opnames voor reclamedoeleinden behoren tot de mogelijkheden.

Afspraken: mevr. R. Slager (0561-421823)

Openingstijden

Tot en met zaterdag 22 maart 2014 zijn het museum en de molen elke zaterdagmorgen van 09.30 uur tot 12.30 uur geopend.

Openingstijden met ingang van 29 maart 2014 tot en met 25 oktober 2014 elke zaterdag van 09.30 tot 16.00 uur.

Het bestuur van Oold Ark beraad zich op eventuele openingstijden tijdens het komende winterseizoen. Wel is de molen (voor verkoop) tijdens de winterperiode van 09.30 tot 12.30 uur geopend.

Voor groepen is het mogelijk op alle andere dagen een afspraak te maken voor een bezoek aan museum en molen. Voor afspraken: mevr. F. Bles 0516-441734.

Toegangsprijs (inclusief korenmolen "De Weyert")

€ 3,50 per persoon

Kinderen tot 12 jaar gratis

Toegangsprijs voor groepen op aanvraag.

Bestuur

In 2013 kwam het bestuur 10 keer in vergadering bijeen. Daarnaast was er regelmatig telefonisch en via de mail overleg over allerlei onderwerpen.

Ook was er regelmatig, 4 keer, overleg met het bestuur van de molen.

In dit overleg werden de zaken die beide stichtingen aangaan onderling op een prettige manier besproken.

Bestuurssamenstelling

Voorzitter: Jan Veenstra – Makkinga

Secretaris: Jan Nijholt - Oosterwolde

Penningmeester: Renze Boverhof – Makkinga

Algemeen: Nicolette Hartong – Nijeberkoop

Waarnemend
secretaris: Wiebe Koopmans - Makkinga

Algemeen: Albert Westerveen - Makkinga

Adres:

Museum “Oold Ark”
Lyclamaweg 15 a
8423 TC Makkinga

Correspondentie adres:

Jan Nijholt
Menninge 104
8431 CH Oosterwolde

Website:

www.museumenmolenmakkinga.nl

Lid van Museum Federatie Fryslân

KvK Leeuwarden nr.: 41004855

Bank:

NL69RABO0349919135

Webmaster:

Pieter Bouma

Foto's:

Pieter Bouma

Tekstbijdragen:

Museum Federatie Fryslân

Pieter Bouma

Wiebe Koopmans

Marlies Bouma

Jan Veenstra

Jan Nijholt

Samenstelling Nieuwsbrief:

Jan Nijholt